

FØROYA SOSIAL-DEMOKRATUR

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BROÐURSKAPUR

Nr. 10	Lýsingaprisur fyri min: 12 oyru á 1. síðu, 10 oyru á 3. og 4. síðu	Leygardagin 9. mars 1946	Bladið verður bílagt á posthúsinum, og kostar kr. 2,00 + porto um fjórðingsárið	20. árg.
--------	---	--------------------------	--	----------

Englandsnevndin

Tíðindini, sum komu úr Onglandi, at teimum har dándi best at feskiskaflytingin úr Føroyum varð regulerað á marknaðinum — eisini at danska radio hevur sagt, at tað verður ein smeytur fyri Føroyar at fáa feskiskasølu sína munandi minkaða — hevur loypt stóran hvøkk í Føroyingar, og allastaðni verður hesin møguleikin nógv umrøddur. At hetta loypur hvøkk og ótta her á landi er einki at undrast á. Vit hava sagt, at hesa feskiskasølu, sum *kriggið* gav okkum upp í hendi, hava vit øll somul verið sera takksom fyri og vælhugað av, tí hetta var ein táttur, sum Føroyingar í nógv ár hava longst eftir at fáa hendur á. Men sum sagt: tað var ein ófriðatíð, sum rætti okkum hann, og tað, ið leggst til í ófriðatíðum, kann brátt fara avstað aftur. Ongland hevur altíð lagt stóran dent á sjógvin og fiskivinnuna. Tað er ikki bara vinningurin, ið kemur av sjónum, ið hevur áhuga tess. Sjógvurin er so stór uppalandi grein í tíðini. Hann gevur nýtt, styrkjandi blóð, og í friðartíð verða menn vandir á handilsflotanum og fiskiflotanum, ið seinri skulu munnad stríðsflotan. Tað var tí einki at spyrja eftir, at Ongland fór at seta fiskiførini í sjógvin og byggja nýggj fyri tey, ið farin vóru, so brátt kriggið var endað, og so kundu marknaðurin fara at treingjast. Eisini hava nógv fremmand lond havt sölurættindi í Onglandi, lond, ið ófriðurin forðaði at flyta fisk burtur. Og hesi lond fóru sjálvandi at leggja framvið fyri at sleppa fram at aftur, so snart líkindi vóru. Tað var tí neyðugt fyri okkum eisini at vera framvið og royna av øllum alvi at halda fast um hesa søluna, so at tað ikki stóðst á okkum, at hon skuldi gleppa frá okkum. Og tað er tað, ið tjak stendur um millum fólk, um Løgtingið hevur gjørt nakað fyri, at vit ikki skulu missa feskiskasøluna. Bløðini her á landi, sum eru tey, ið handfara tíðindini og flyta tey fram fyri fólk, fara sum vanligt at fløkja hesi órógvaboð og blanda tey upp í partapolitikkin. Amtsblaðið »Dimmalætting« gongur undan í hesi tíðindagruggan. Alt fyri eitt tá ið hon segði frá telegrammum úr Onglandi, skoytti hon uppi og spurdi, hví ikki *Fólkaflokkurin* og

Javnaðarflokkurin høvdu sent ta nevnd, avstað, sum *Sambandsflokkurin* og *Javnaðarflokkurin* høvdu vilt framan undan seinasta lögtingsvali, og í næsta bløðið greiðir hon í oddagrein hetta meira út í æsir, leggur alla skyldina á Fólkaflokkin og Javnaðarflokkin. Hann hevur brotið sin kærleika til Sambandsmenn, sviðið lögtingsnevndina til Bretlands fyri at sleppa til Danmarkar saman við Fólkaflokksmönnum og tingast um at sleppa leysir frá Danmark. Teir hava so statt manað hesa nevnd »ned i Glemselens dunkle Dyb«, sum blaðið hápoetiskt máliber seg. — Tað skal alt fyri eitt verða sagt, at »Dimmalætting« síðan valgið hevur parað Javnaðarmenn afturat Fólkaflokksmönnum — sami máttin sum Fólkaflokkssbløðini høvdu endan valginum, tá ið tey paraðu Javnaðarmenn og Sambandsmenn saman. — Men eingin hevur hoyrt, at Javnaðarflokkurin og Fólkaflokkurin eru gingnir í samarbeiði ella í valgbólk. Javnaðarflokkurin valdi hesa ferð at standa óheftur, men við vilja til samarbeiði, har slíkt kundi takast, og við vilja til at broyta »de nuværende statsretlige Tilstande« — altsó Sambandsins móttøðumenn í hesum.

Viðvíkjandi nevndini til Onglands so veit ivaleyst »Dimmalætting« sannleikan um hana. Hon varð vald, og telegram varð sent avstað til Onglands at siga, at hon var vald og biðja Onglendirar siga frá, nær líkindi vóru at senda hana av stað. Eisini ikki at gera broyting í feskiskasøluni, fyrrrenn Føroyingar finga at vita tað og kundu koma at tingast um framtíðar handilsviðurskipti. Men hetta sigur hitt háttvirða amtsblaðið ikki frá. Bara tváar sínar hendur og letur Sambandsflokkin standa reinan. Og so er at spyrja: Høvd Sambandsflokkurin, sum leggur alla ábyrgd frá sær, aftaná valgið hert á at fáa nevndina avstað, og hevur »Dimmalætting« við áhuga, áhaldandi borið fram hetta sama ella týðningin av feskiskahandlinum? Tað hevur ikki hoyrt, at Sambandsflokkurin hevur gjørt tað, og tað hevur ikki sæst, at blaðið hevur fyllt sínar síður við tí. Frá tíkið rúgvurnar av lýsingum, so hevur »Dimmalætting« ofrað rúmdina til tað vanligu klandursmálið í

føroyskum politikki: okkara viðurskipti við Danmark. Og er tað stutt síðan, at hon spottaði hini bløðini, tí tey vóru linkað í stríðnum um hetta evnið. »Føroya Sosial-Demokrati« varð kastað fyri, at hann skrivaði einki um hetta Føroya týðningarmiklasta og mest avgerandi mál: um vit skuldu hoyra til Danmarkar ella ikki, hann lá og kávaði í »Betragtninger« yvir fiskiskap!

Tað kann tí við góðari grund verða ávíst, at viðvíkjandi tíðindinum, um at regulera okkara fiskaflytting til Onglands og teirri nevnd, Løgtingið á sinni setti saman at kanna hetta mál og fara niður at samráðast við Onglendirar, so er sum altíð atburðurin hevur verið í politiskum lívi her í Føroyum: Tjakpolitikkurin hevur verið hin umráðandi. Men er so onkur meinbogið komin, sum ikki sleppst frá, so hevur hvør lagt skyldina á annan og roynt at fingið partapolitiska vinning burtur úr standinum.

Nú eru menn farnir til London at tinga um fiskahandilin. Ein kann gita sær, at Bretar vilja hava hesar menn, tí teir ætla ikki at leggja nakað í fasta legu fyrrrenn teir hava tosað við Føroyingar. Vit skulu ynskja hesum monnum eydnuna við samráðingunum, og at teir koma aftur við einum úrsliti, sum er til gagns fyri okkum. Sum viðurskiptini nú liggja fyri, er tað okkum lívið um at gera, at vit hava størst møgulega fiskavotu hjá Onglandi. Ongland liggur okkum næst og tí lagaligast fyri. Vit hava ikki før at leita upp aðrar marknaðir; at sækja fastlandsmarknaðir t. d. hava onnur lond nógv betri líkindi enn vit. Og fara aftur til klippfiskin fer at verða ógjørlegt. Nógvir pengar eru settir í før, sum ætlað eru at veida feskisk. Tað er tí annað at gera enn at grugga hesi tíðindi og skapa agitátión burtur úr teimum.

Lastvognskoyring

Anton Arge (y) Húsabrugv

Tlf. 443

Barnahjálpin

Telegram frá London

Løgtingsskrivstovan hevur móttikið soljóðandi telegram, dagsett London 4. mars 1946, frá Daniel Niclasen og Leif Waagstein:

»Samráðingar Ministry Food byrjðar. Í løtuni týðir einki uppá veruliga skerjan av nøgd, men kraft verður, at alt er greitt til úttan avarðing at seta reglugerð við landingum á stovn at verja móti samantrunkan av landingum«.

Frá Th. Petersen, P. M. Dam, Kr. Djurhuus, Leif Waagstein, Daniel Niclasen og O. Skarðhamar er komið soljóðandi telegram, dagsett London 5. mars 1946:

»Høvdssamráðingar samlaðari nevndini endaðar. Eingin talan enn um nakra skerjan av landingarnøgd. Hesi tíðindi eins og fjarritið í gjár almenn. Útflutningsumboðsmenninir halda fram tekniska viðgerð, uppsetan av landingareglugerð, at nýta tá neyðugt er fyri at verja móti samantrunkan og heldur næsta fund mánadagin. Løgtingslimirnir fara aftur til Keypmannahavnar hósdagin«.

Føroyingur

tekur arkitektprógv við kunstkademiið í Kjöpinhavn.

Vit hava fingið sendandi úr Danmark:

Síðst í januar í ár tók ein ungur Føroyingur, Olaf Mortensen av Argjum, arkitektprógv her í Keypmannahavn.

Sum avgongsuppgávu var givin ein býplanur, og man ikki hesin ungi arkitekt hevur hugsað um skilið heima í Føroyum hesum viðvíkjandi, tá ið hann setti sær fyri at loysa nettupp eina tilíka uppgávu.

So vitt okkum kunnugt, er Olaf Mortensen tann fyrsti Føroyingur ið hevur hetta prógv, og vóna vit at tað verður til gleði og gagn, bæði fyri hann sjálvan og føðiland hansara.

Føroya

Sjóvátrygging

Skip - motorbátar

útróðrabátar - vøkur

verða tryggjað

Telf. 372.